

Sammenlignes de 5 forskellige Stillinger, jeg har regnet med, med de tilsvarende i de andre Grupper, fremkommer Tal, der, hvad Arbejdstid angaar, er nogenlunde konstante, men som hvad Gagen angaar — skønt gennemsnitlige — afviger meget fra hverandre. Kontoristerne bevæger sig f. Eks., set i denne Belysning, mellem 30 og 74 Kr., medens Gennemsnittet var 59 Kr.; Kassererskerne mellem 33 og 65 Kr., Gennemsnittet var ca. 48 Kr. Den lykkelige Kassererske staar som Enerepræsentant for sin Gruppe, og jeg tør rolig paastaa, hun er et Unicum.

Som nævnt, er Lønnen temmelig høj i disse Tal; der er mange, mange unge Piger, selv i mere fremskredne Aldre, med Gager paa 35 á 40 Kr. om Maaneden for Heldagsarbejde. Værelse, Kost, ordentlige Klæder o. s. v., alt skal udredes af disse smaa Beholdninger, hvor Sygdom saa let sætter X for U, og hvor Tanken om Alderdom maa holdes helt borte.

Candidata politices Bemærkning om Konkurrencen, om dette at tjene til Hjælp til Klæderne o. s. v. er fuldkommen korrekt, *men* Hjemmene stiller den Fordring, at den unge Pige paa 16—18 Aar skal tjene — helst helt — sit eget Underhold, fordi Brødrene skal „lære“ og „uddannes“, saa maa det gaa hende, *hendes* Uddannelse og *hendes* Evner, som det bedst kan.

Astrid Paludan-Müller.

Kvindelig Undervisning og Opdragelse.

Den 7. August afholdtes et nordisk Møde for kvindelig Undervisning og Opdragelse i N. Zahles Skoles Festsal. Da Formanden for den danske Pigeskole, Frk. *Winteler*, var fraværende, bød Næstformanden, Frk. *Lang*, velkommen. Frk. *Anna Rønstrøm* dirigerede. Hr. Skolebestyrer *Berle*, Kristiania indledede en Diskussion om Emnet: „Betegner den højere Pigeskoles Udvikling i de 2 sidste Decennier (Aartier) kun Fremskridt?“ Emnet var ikke særnorsk; der var megen Lighed mellem Skoleforholdene, saadan som de havde udviklet sig i de 3 nordiske Lande; men Norge havde været tidlig paa Færde med Reform, Kritik og ogsaa med Reaktion. Den norske Skolelov af 1896 havde ikke taget særlig Hensyn til Pigeskolen; det var Fællesskolen, den tog Sigte paa, men dog var Reformerne ogsaa kommen Pigeskolen til Gode; navnlig maatte man glæde sig over Reformen paa Haandarbejdets, Sprogenes og Naturfagernes Vegne. Dog stod meget tilbage at ønske. Medens Forskolen og Gymnasiet gav mere tilfreds-

stillende Resultater, var det især Mellemskolen, den egentlige Barneskole, der voldte Vanskelighed. De utilfredsstillende Resultater laa ikke alene i Mangler ved Skoleloven, Skolen og Lærerne, men maatte ogsaa søges hos Hjemmene, der tit er lidt det interesserede i Skolens Arbejde. De sidste Aartiers sociale Udvikling havde ogsaa medført, at Eleverne for en Del var anderledes end før. Den største Vanskelighed ved Mellemskolen laa dog i de mange Fag. Det var af uendelig større Værdi at kunne *noget* ordentlig end *meget* overfladisk. Barneskolens Maal burde være at udvikle Evnerne og give Lysten til selvstændigt Arbejde. Hvad kunde der gøres mod den overhaandtagende „Fagtrængsel“? Taleren anbefalede for Pigeskolen *frivillige Fag*. Matematikken burde være et saadant. Mange Pigebørn spildte altfor megen Tid paa dette Fag i Forhold til, hvad de fik ud af det; dog burde det beholdes som Fag, da der ogsaa var dem, for hvis Evner det særlig laa, og da det kunde udvikle en vis Klarhed i Tænkningen. De andre Fag burde mere samarbejdes, saa det ene Fag blev en Støtte for det andet, og der burde skelnes stærkt mellem Hovedfag og Bifag. Hovedsagen var at samle, ikke at sprede; at vække og bevare den friske, sunde Arbejdsglæde og at arbejde henimod som Skolens Resultat at frembringe tænkende, interesserede Aandsmennesker.

I den livlige Diskussion, som fulgte, var alle Deltagerne enige om, at „Fagtrængslen“ i Mellemskolen var dennes Svaghed og Fare.

Efter et lille „Frikvarter“ talte Frk. *Whitlock*, Stockholm: „Behöfver ungdomen social oplysning?“ Taleren besvarede dette Spørgsmaal med et absolut Ja. I Sverige, hvor den politiske Interesse stod langt tilbage for den sociale, havde man forlængst besvaret det gamle Spørgsmaal: „Skal jeg passe paa min Broder?“ med et „Ja“. De sociale Spørgsmaal vedkom ogsaa i høj Grad Kvinderne, baade dem, der var Hustruer og Mødre, og de ugifte Kvinder, for hvem der laa mange Opgaver i Samfundslivet. Som det nu er, faar Kvinder først lidt efter lidt og ligesom tilfældigt Kendskab til Samfundsforholdene gennem Læsning, gennem Filantropi; men Oversigten naas næsten aldrig. Her burde Skolen række en hjælpende Haand. Et Forsøg var med Held gjort i Stockholm. Her har man i et stort lejet Lokale samlet Elever fra alle Skoler baade Drengene og Piger og talt til dem om sociale Emner. Der var den første Vinter bleven holdt 10 Foredrag af Mænd og 10 af Kvinder, og det havde været let at finde Talere. De havde meldt sig saa snart Sagen blev kendt, og det havde været Mænd og Kvinder, der kendte de Ting, de talte om. Der var for en levende interesseret Børneskare talt om „den svenske Fattiglov“; om „Principerne for Uddannelsen af Velgørenhed“; i 3 Forelæsninger om